

KONKLUZJE

spotkania komisji właściwych ds. gospodarki Rady Narodowej Republiki Słowacji, Izby Deputowanych i Senatu Republiki Czeskiej, Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Zgromadzenia Narodowego Węgier

Bratysława, 25 lutego 2015

Przedstawiciele komisji właściwych ds. gospodarki państw Grupy Wyszehradzkiej

W odniesieniu do ram europejskiej unii energetycznej po roku 2020:

- uznają porozumienie dotyczące ram polityki w zakresie klimatu i energii w okresie między 2020 a 2030 rokiem osiągnięte w Radzie Europejskiej w październiku 2014;
- podkreślają, że wdrożenie przyjętych już celów dotyczących klimatu i energii na 2030 rok powinno zostać włączone w strukturę europejskiej unii energetycznej. Należy jednak w pełni uznać suwerenność państw członkowskich nad narodowymi rynkami energii, a cele dotyczące klimatu i energii na rok 2030 nie powinny być włączone do wiążących celów narodowych;
- podkreślają, że działania konieczne do rozwijania europejskiej unii energetycznej i osiągnięcia celów na 2030 rok muszą w pełni uwzględniać wpływ na ceny, koszt i konkurencyjność energii. Istotne jest uzyskanie niezbędnego wsparcia ze strony obywateli i branży przemysłowej. Również konsumenci muszą mieć możliwość wyraźnego odniesienia korzyści z rozwoju polityki energetyczno-klimatycznej;
- podejmą wspólny wysiłek w ramach Unii Europejskiej w celu zapewnienia, aby energia jądrowa była zaliczana do odnawialnych źródeł energii;
- apelują do instytucji Unii Europejskiej, aby poparły zdecentralizowaną produkcję energii w miejscu jej rzeczywistego zużycia.

W odniesieniu do bezpieczeństwa energetycznego UE i państw Grupy Wyszehradzkiej oraz finalizacji wzajemnych połączeń w sektorze gazu, ropy i energii elektrycznej:

- podkreślają, że bezpieczeństwo energetyczne można skutecznie zagwarantować tylko poprzez stworzenie dobrze zbilansowanej i zróżnicowanej struktury zużycia energii na bazie efektywnego wykorzystania wszystkich krajowych źródeł energii, jak też odpowiedniej infrastruktury przesyłu gazu, ropy i energii elektrycznej;
- podkreślają, że polityka energetyczna Grupy Wyszehradzkiej powinna się opierać na liberalizacji, efektywności energetycznej, solidarności i współpracy w celu zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego i konkurencyjności na rynku energii UE;

- wskazują, że dywersyfikacja źródeł i dróg dostaw gazu, ropy i energii elektrycznej pozostaje priorytetem dla państw Grupy Wyszehradzkiej, zwłaszcza ze względu na fakt, że ceny energii w państwach Grupy Wyszehradzkiej są jednymi z najwyższych w Unii Europejskiej;
 - z zadowoleniem przyjmują zamiar państw grupy Wyszehradzkiej wspólnego podjęcia starań na rzecz wypracowania regionalnych planów prewencyjnych i awaryjnych na podstawie wspólnej oceny ryzyka, w celu dalszego wzmocnienia współpracy mającej zwiększyć regionalne bezpieczeństwo dostaw;
 - zwracają się do instytucji Unii Europejskiej z prośbą, aby przykładały większą uwagę do zabezpieczenia sieci energetycznych przed zewnętrznymi cyberatakami, zwiększając w ten sposób poziom bezpieczeństwa energetycznego w Unii Europejskiej.
- **w odniesieniu do sektora gazu**
- zwracają uwagę, że poziom bezpieczeństwa dostaw w państwach Grupy Wyszehradzkiej jest wyższy niż w okresie kryzysu gazowego w 2009, także dzięki wspólnie realizowanym działaniom, w tym zwrotnym przepływowi gazu czy nowym połączeniom gazowym. Aby dalej zwiększać bezpieczeństwo energetyczne w regionie, należy jednak podjąć dalsze kroki, zwłaszcza w zakresie terminowej realizacji projektów gazowych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w ramach korytarza gazowego północ-południe;
 - z zadowoleniem przyjmują fakt, że realizacja projektu wzajemnych połączeń pomiędzy Republiką Słowacji a Węgrami, co stanowi znaczną część korytarza gazowego północ-południe, jest w końcowej fazie;
 - zdecydowanie popierają włączenie projektu wzajemnego połączenia energetycznego pomiędzy Słowacją i Polską, który jest jeszcze w fazie początkowej, do drugiej listy projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania;
- **w odniesieniu do sektora ropy**
- zwracają uwagę, że projekt przebudowy i zwiększenia przepustowości rurociągu Adria jest istotny z punktu widzenia zróżnicowania sektora naftowego; został on włączony do projektów o znaczeniu strategicznym na poziomie europejskim;
 - z zadowoleniem przyjmują fakt, że premierzy Słowacji i Węgier oficjalnie otworzyli zrekonstruowaną część gazociągu Adria - Przyjaźń 1 pomiędzy Šahy i Százhalombatta w dniu 9 lutego 2015;
 - zwracają uwagę, że projekt ropociągu między Bratysławą i Schwechat tworzy perspektywę zróżnicowania, która pozwoli na transport ropy naftowej w kierunku

wschód-zachód / zachód-wschód; projekt zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i jest powszechnie uznawany za korytarz strategiczny;

– **w odniesieniu do sektora energii elektrycznej**

- o kluczowymi projektami transgranicznymi są słowacko-węgierskie wzajemne połączenia między Gabčíkovo a Gönyű oraz Rimavską Sobotą a Sajóivánką, które zostały zaliczone do projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania; przyczynią się one zarówno do zwiększenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, jak i do poprawy zdolności przesyłowych przepływu energii netto północ-południe.

W odniesieniu do przyszłości i wsparcia dla badań, innowacyjności i rozwoju technologicznego:

- wspierają rozwój współpracy transgranicznej państw Grupy Wyszehradzkiej w dziedzinie badań naukowych i rozwoju, w formie wspólnych badań i projektów, a także promocji transgranicznej mobilności studentów studiów doktoranckich i badaczy w państwach Grupy Wyszehradzkiej;
- podkreślają, że długotrwała aktywna współpraca państw Grupy Wyszehradzkiej tworzy warunki dla udanego wejścia do Europejskiej Przestrzeni Badawczej. Państwa Grupy Wyszehradzkiej dysponują potencjałem i ważnymi instytucjami badawczymi, co może przyczynić się do zwiększania jakości w dziedzinie badań i rozwoju w UE;
- podkreślają, że współpraca państw Grupy Wyszehradzkiej powinna być skoncentrowana przede wszystkim na unijnym programie ramowym w zakresie badań i rozwoju Horyzont 2020. Wspólne działania powinny być wspierane na poziomie przedstawicieli państw Grupy Wyszehradzkiej w komisjach i grupach roboczych Komisji Europejskiej. Za istotne uważamy także wspólne działania dążące do zwiększenia udziału instytucji z państw Grupy Wyszehradzkiej w projektach konsorcjów w ramach Horyzontu 2020, dzięki wykorzystaniu i połączeniu krajowych struktur wsparcia systemowego w programie Horyzont 2020, takich jak delegaci, krajowe punkty kontaktowe oraz Biuro Łącznikowe w zakresie Badań i Rozwoju (*Liaison Office for Research and Development*) w Brukseli;
- zwracają uwagę, że pozostałymi priorytetami współpracy państw Grupy Wyszehradzkiej powinny być Europejska Agencja Kosmiczna, strategia na rzecz regionu Dunaju oraz strategia na rzecz regionu Bałtyku, Europejski Instytut Technologii, a także duże paneuropejskie infrastruktury badawcze zawarte w planie działania Europejskiego Forum Strategicznego Infrastruktur Badawczych, w tym promowanie i wymiana doświadczeń z zakresu wdrażania krajowych planów działania;
- podkreślają, że małe i średnie przedsiębiorstwa zaczynają stanowić siłę decyzyjną w gospodarkach państw członkowskich UE. Państwa Grupy Wyszehradzkiej stają przed wyzwaniem do znalezienia skutecznego sposobu wsparcia i rozwoju innowacyjnych

przedsiębiorstw. Współpraca państw Grupy Wyszehradzkiej powinna uwzględniać wymianę doświadczeń w celu wsparcia małych i średnich przedsiębiorstw, na przykład poprzez wspieranie *start-upów* i firm typu *spin-off*,

- wskazują na priorytetowy charakter zwiększania konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez wsparcie produkcji o większej wartości dodanej;
- uważają, że należy zmienić kierunek prowadzenia badań – ze zorientowanych na podaż na zorientowane na popyt – w celu wsparcia badań w ramach przedsiębiorstw, jak również aby poprawić komercjalizację wyników badań w praktyce;
- podkreślają potrzebę poprawienia dostępu innowacyjnych małych i średnich przedsiębiorstw i firm typu *start-up* do Funduszy *Venture Capital*.

W odniesieniu do ustanowienia zintegrowanego systemu transportu pomiędzy państwami Grupy Wyszehradzkiej:

W dziedzinie transportu drogowego

- podkreślają dalszą koncentrację na budowie brakującego połączenia transportowego między państwami Europy Środkowej, od których w dużej mierze zależy intensyfikacja wymiany handlowej, turystyki, inwestycji zagranicznych i konkurencyjności regionu jako całości;
- zachęcają rządy państw Grupy Wyszehradzkiej, a zwłaszcza Republiki Słowacji, Polski i Węgier, do przyspieszenia procesu przygotowania i wdrożenia infrastruktury transportowej, która jest częścią trasy Via Carpatia. To połączenie północ-południe w znaczący sposób przyspieszy społeczno-gospodarczy rozwój w słabiej rozwiniętych regionach państw. Uważamy także, że istotne jest doprowadzenie do uwzględnienia Via Carpatia jako jednego z projektów wspólnego zainteresowania;
- zachęcają rządy państw Grupy Wyszehradzkiej do przyspieszenia budowy infrastruktury transportu drogowego w częściach Skalité - Zwardoň, Šahy - Parassapuszta oraz Lysa pod Makytou - Horní Lideč, które stanowią część bazowej sieci o najwyższym strategicznym znaczeniu dla osiągnięcia rozwoju sieci TEN-T;
- w dziedzinie finansowania infrastruktury transportu i rozwoju sieci TEN-T istotne jest skoncentrowanie uwagi w szczególności na wzmocnieniu współpracy i skoordynowanym podejściu do prezentacji propozycji projektów dotyczących wdrożenia projektów transgranicznych w ramach sieci korytarzy TEN-T oraz skutecznym wykorzystaniu zasobów funduszu „Łącząc Europę” (*Connecting Europe Facility*);
- zwracają się do Komisji Europejskiej o większe poszanowanie interesów gospodarczych państw członkowskich przy tworzeniu reguł ocen oddziaływania na środowisko naturalne.

W dziedzinie transportu powietrznego

- uznają za konieczne realizację aktywnej promocji interesów państw Grupy Wyszehradzkiej, pogłębianie współpracy i wymianę doświadczeń dotyczących pakietu Wspólnej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej II +;

W dziedzinie transportu kolejowego

- popierają rozpoczęcie dyskusji na temat przyszłości sieci kolei szybkich prędkości w państwach Grupy Wyszehradzkiej, także w kontekście zapotrzebowania na połączenia kolei szybkich prędkości na trasie północ-południe;
- podkreślają potrzebę koordynacji między państwami Grupy Wyszehradzkiej w kwestii zakończenia kolejowej sieci TEN-T, zwłaszcza sieci bazowej, przede wszystkim w odniesieniu do części transgranicznych oraz brakujących części sieci, specyfikacji technicznej i interoperacyjności;

W dziedzinie transportu wodnego i portów

- zwracają uwagę na fakt, że rozwój i modernizacja transportu wodnego oraz portów z możliwością dostępu publicznego ma potencjał, aby w znaczący sposób przyczynić się do rozwoju gospodarczego i wzrostu zatrudnienia w państwach Grupy Wyszehradzkiej;
- dobrze zarządzana, wydajna i bezpieczna infrastruktura, która spełnia w ciągu roku wymagane parametry dla torów transportu wodnego, jest gwarancją konkurencyjności i rozwoju transportu wodnego i jego integracji z siecią transportu za pomocą dobrze wyposażonych i funkcjonujących portów.

Ján Hudacký

National Council
of the Slovak Republic

Pál Völner

National Assembly
Hungary

Wojciech Jasiński

Sejm
Poland

Ivan Pilný

Chamber of Deputies
Czech Republic

Jaromír Strnad

Senate
Czech Republic